

Implantaten

MKA

Locatie Hoorn/Enkhuizen

Inhoudsopgave

Wat is een implantaat	Pag. 3
Wanneer komt u in aanmerking voor implantaten?	Pag. 4
Eén of twee behandelingen?	Pag. 5
Boorsjabloon	Pag. 5
De ingreep	Pag. 5
Mogelijke bijwerkingen en complicaties	Pag. 7
Implantaten en botopbouw bij verlies van één of meer voortanden.	Pag. 9
Wat mag u van het eindresultaat verwachten	Pag.14
Nazorg en controle	Pag.14
Kosten	Pag.14
Algemene instructies en leefregels voor goed herstel	Pag.14
Uw vragen	Pag.17
Notities	

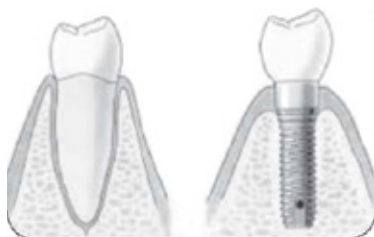
Implantaten

In overleg met uw kaakchirurg krijgt u voor één of meer ontbrekende (voor)tanden en/ of kiezen implantaten (kunstwortels). Op een implantaat kan uw tandarts later een brug of kroon plaatsen. In deze folder vindt u uitleg over het plaatsen van implantaten in het Dijklanderziekenhuis Lokatie Hoorn.

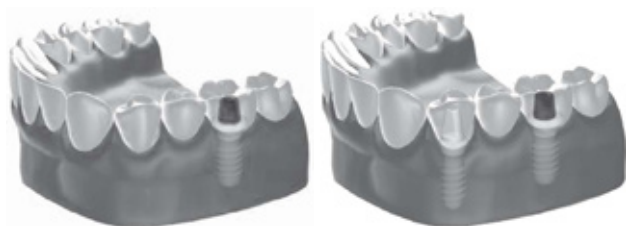
Wat is een implantaat.

Een natuurlijke tand of kies bestaat uit twee delen: een kroon en een wortel. Een implantaat is een kunstwortel van metaal (titanium) in de vorm van een schroef (figuur 1). Deze kunstwortel wordt in het kaakbot geplaatst waar deze stevig in het bot vastgroeit. Het ingroeien van het implantaat in het kaakbot duurt - afhankelijk van de situatie

- zo'n zes tot twaalf weken. Hierna kan een kroon (figuur 2) of brug (figuur 3) op het implantaat bevestigd worden. Dit is definitief.

Figuur 1:
Natuurlijke tand en een implantaat met een kroon

Figuur 2: Kroon op implantaat Figuur 3: Brug op twee implantaten

Wanneer komt u in aanmerking voor implantaten?

In principe komt iedereen met een volgroeide kaak - vanaf ongeveer achttien jaar - in aanmerking voor implantaten. Maar er moet dan wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

- Er moet voldoende kaakbot aanwezig zijn waar implantaten in kunnen vastgroeien. Dit kan in de meeste gevallen worden beoordeeld met röntgenfoto's. Als de kaak te smal of te laag is, is eerst een operatie nodig om de kaak met bot transplantatie geschikt te maken voor implantaten. Dit wordt pre-implantologie genoemd. Meer informatie vindt u in de brochure 'Pre-implantologie, botopbouw van de kaak vóór of tijdens implantatie'.
- Het tandvlees van uw eigen tanden en kiezen moet gezond zijn. Als dat niet zo is, moet het tandvlees eerst worden behandeld door een mondhygiënist en eventueel een parodontoloog. De schadelijke bacteriën worden met een kweek aangetoond en behandeld.
- Een absolute voorwaarde voor een succesvolle behandeling met implantaten is een goede motivatie van de patiënt. Verder zijn goed onderhoud en goede mondhygiëne essentieel voor succes.
- Nicotine heeft een negatieve invloed op de gezondheid van de mond en de genezing van wonden. Roken is dan ook een van de oorzaken waardoor het plaatsen van implantaten kan mislukken. Wij adviseren u daarom dringend om te stoppen met roken.

Eén of twee behandelingen?

Afhankelijk van de situatie is een één-fase- of een twee-fasen-implantaat mogelijk. Een één-fase-implantaat is na de eerste behandeling zichtbaar in de mond. Een twee-fasen-implantaat ligt tijdelijk onder het tandvlees. Bij een twee-fasen-implantaat is een tweede behandeling nodig waarbij het tandvlees nog een keer open wordt gemaakt. Een twee-fasen-implantaat kan nodig zijn als er tijdens het plaatsen van het implantaat ook bot moet worden aangebracht. Of als er een grotere kans is op een infectie.

Meer informatie vindt u ook in de brochure 'Pre-implantologie, botopbouw van de kaak vóór of tijdens implantatie'.

Boorsjabloon

Het is belangrijk dat het implantaat op de juiste positie in de kaak komt te staan, zodat de toekomstige kroon op het implantaat de juiste vorm heeft. Dit geeft het mooiste resultaat. Deze ideale positie van het implantaat kan van tevoren worden vastgelegd met een boorsjabloon. Zo'n boorsjabloon wordt gemaakt op gebitsmodellen, op basis van afdrukken van uw eigen gebit. Deze afdrukken worden soms door uw eigen tandarts of soms door onze mondhygiënist gemaakt.

De ingreep

U wordt poliklinisch behandeld.

Indien u antibiotica heeft voorgeschreven gekregen neemt u deze in volgens de aanwijzingen die op verpakking staan. (dit kan 1 uur of 1 dag voor de ingreep zijn)

Na plaatselijke verdoving maakt de kaakchirurg een opening in het tandvlees. Zo nodig wordt een spitse kaak vlakker gemaakt om het implantaat goed te kunnen plaatsen.

De kaakchirurg boort vervolgens een gaatje in de kaak op de plaats waar het implantaat moet komen. Met steeds dickere boortjes wordt het gaatje steeds breder gemaakt. Als het groot genoeg is, wordt het implantaat geplaatst. Het implantaat wordt met een schroefje afgedekt. Dit schroefje steekt door het tandvlees heen en blijft ook na de behandeling zichtbaar. Krijgt u een twee-fasen-implantaat? Dan wordt het plaatsen van het implantaat gecombineerd met het aanbrengen van (kunst)bot. Het implantaat blijft in dit geval tijdelijk onder het tandvlees en is niet zichtbaar. Als laatste wordt het tandvlees gehecht. De behandeling duurt een half uur tot een uur. Na de ingreep wordt een röntgenfoto gemaakt om na te gaan waar en hoe het implantaat precies in de kaak zit.

Rustperiode en controle

Na het plaatsen van het implantaat volgt een rustperiode. Voor de onderkaak zes weken, voor de bovenkaak twaalf weken. In de tussentijd komt u voor controle bij uw mondhygiënist of kaakchirurg. Tijdens deze controle:

- worden de implantaten gecontroleerd;
- worden de hechtingen verwijderd;
- krijgt u poetsinstructie: voor goed herstel en een gezonde mond is het belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt.

Krijgt u een twee-fasen-implantaat?

Bij een twee-fasen-implantaat volgt nog een tweede ingreep: het implantaat wordt vrijgelegd. Dit gebeurt meestal na zo'n zes maanden. Het bot rondom het implantaat is dan goed aangegroeid.

Uw kaakchirurg maakt het tandvlees onder plaatselijke verdoving open en plaatst afdekschroefjes op de implantaten. Deze steken boven het tandvlees uit en blijven zichtbaar in de mond. Na ongeveer twee weken kan uw tandarts beginnen met het maken van een kroon of brug.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

Geen enkele ingreep, dus ook een behandeling met implantaten, is helemaal zonder risico. De kans bestaat dat:

- het operatiegebied **dik en pijnlijk** wordt: (soms met een bloeditstorting): dit wordt na twee tot drie dagen vanzelf minder;
- er een **infectie** optreedt: om dit te voorkomen krijgt u antibiotica voorgeschreven waar u vóór de behandeling mee start;
- een **implantaat niet goed vastgroeit** of na verloop van tijd loskomt (dit gebeurt gelukkig bijna nooit): roken en een slechte mondhygiëne verkleinen de kans op succes;
- bij het plaatsen van implantaten in de onderkaak een **gevoelszenuw** gekneusd raakt waardoor het gevoel in de lip verandert: de zenuw heeft enige tijd, soms weken, nodig om te herstellen;
- de wond gaat **nabloeden**: als het een echte bloeding is die niet vanzelf stopt, doe dan een opgevouwen verbandgaasje op de wond en bijt hier een half uur op;
- u meer dan 39 graden **koorts** krijgt (neem dan meteen contact op met uw kaakchirurg);
- de wond steeds dikker wordt waardoor u **niet meer goed kunt slikken** (neem dan meteen contact op met uw kaakchirurg).

Zo houdt u de implantaten goed schoon

Goede mondhygiëne is belangrijk voor het behoud van uw implantaten. Als voedselresten of plak rond de implantaten niet worden weggehaald, ontstaat er tandvleesontsteking. De implantaten verliezen daardoor op den duur houvast. Ze gaan losstaan en kunnen pijn veroorzaken.

FIGUUR 4

Volg daarom de onderstaande poetsinstructies goed op:

- maak de implantaten schoon met een zachte tandenborstel, ragers, een brugnaald en/of superflosdraad;
- poets tweemaal per dag het deel van het implantaat dat boven het tandvlees uitsteekt;
- besteed extra aandacht aan de overgang van het implantaat naar het tandvlees;
- spoel na het poetsen gedurende een week met een mondspoelmiddel, bijvoorbeeld Chloorhexidine 0,2% of 0,12%: dit is goed voor gezond tandvlees.

Implantaten en botopbouw bij verlies van één of meer voortanden

In het algemeen geldt dat voldoende kaakbot een belangrijke voorwaarde is voor stevig houvast van een implantaat. Voldoende kaakbot betekent ook dat het tandvlees de juiste vorm heeft. Dit geldt in het bijzonder voor implantaten voor één of meer voortanden. Bij onvoldoende kaakbot bestaat de kans dat de kroon te lang is en/of het implantaat na verloop van tijd zichtbaar wordt. Beide doen afbreuk aan het cosmetisch eindresultaat.

Hoe ontstaat een tekort aan kaakbot?

Een tekort aan kaakbot kan ontstaan door:

- een ongeval waarbij behalve één of meer voortanden ook kaakbot verloren gaat (figuur 5);
- ontstekingen aan de wortelpunt;
- het weghalen van een ontstoken wortelpunt (door een kaakchirurg).

Figuur 5: na verwijdering van twee voortanden

Plaatselijke botopbouw van de kaak (ter hoogte van de voortanden)

Een tekort aan kaakbot kan op twee manieren worden behandeld:

1. het aanbrengen van bot in combinatie met het plaatsen van een implantaat;
2. plaatselijke botopbouw met bot uit de kaakhoek (het plaatsen van het implantaat gebeurt later).

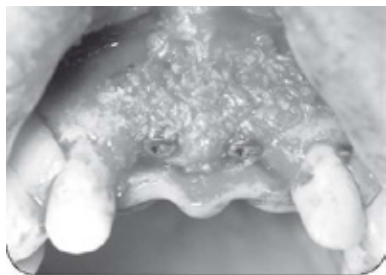
Behalve aan voldoende kaakbot, wordt voor een mooi eindresultaat ook veel aandacht besteed aan voldoende tandvlees rondom het implantaat en de toekomstige kroon. Soms wordt hiervoor een stukje tandvlees van het verhemelte verwijderd en direct verplaatst naar het gebied rond het implantaat.

1 Implantaat in combinatie met aanbrengen van bot

Als het implantaat net niet helemaal in het kaakbot geplaatst kan worden, kan de kaak worden opgevuld. Het implantaat moet dan wel al stabiel in de kaak staan. Het opvullen van de kaak en het plaatsen van het implantaat gebeurt in één behandeling. Het voordeel is dat er daardoor minder operaties nodig zijn.

De ingreep: plaatsen implantaat en aanbrengen van bot

U wordt poliklinisch behandeld. U neemt een dag van tevoren de antibiotica in die u voorgeschreven krijgt. Tegelijk met het plaatsen van het implantaat (zoals in het eerste deel van de folder beschreven) wordt de kaak opgevuld met deels eigen bot en kunstbot. Hiervoor wordt schraapsel van eigen bot gebruikt dat afkomstig is uit de omgeving of uit de onderkaak in het gebied achter de laatste kies. Dit schraapsel wordt op het onbedekte deel van het implantaat aangebracht, met daaroverheen meestal een laagje kunstbot (figuur 7).

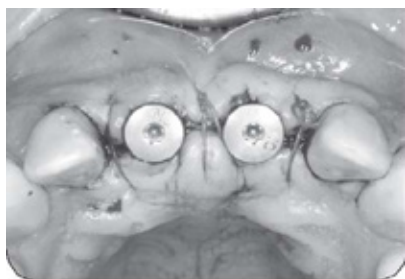

Figuur 7: implantaten en botschraapset

Dit laagje kunstbot is belangrijk om het verdwijnen van het eigen bot te verminderen. Om ingroei van tandvlees te voorkomen, wordt een membraan over het kunstbot aangebracht. Als laatste wordt het tandvlees gehecht. Deze hechtingen worden later verwijderd. De kaakchirurg of tandarts plaatst een vervanging voor de tand(en) (figuur 8). Dit kan een tijdelijke uitneembare of een tijdelijke vaste vervanging zijn. In totaal duurt de behandeling ongeveer een uur.

Figuur 8: Uitneembare tijdelijke voorziening

Figuur 9: Afdekschroeven na vrijleggen

Het vervolg: plaatsen afdekschroef

Als het bot en implantaat na zes maanden goed zijn ingegroeid - dit wordt met een röntgenfoto gecontroleerd - wordt het tandvles nog een keer opengemaakt. Het implantaat wordt vrijgelegd. Op het implantaat wordt een afdekschroef geplaatst (figuur 9). Deze is in de mond te zien. De tijdelijke uitneembare voorziening wordt aangepast en kunt u weer dragen. Kort hierna kan uw tandarts een kroon of brug maken en plaatsen.

2 Botopbouw met bot vanuit de kaakhoek

Als botopbouw tijdens het plaatsen van een implantaat niet mogelijk is, wordt dit tijdens een aparte behandeling gedaan. Het implantaat wordt dan later geplaatst.

De ingreep

U wordt poliklinisch behandeld. U neemt één dag van tevoren de antibiotica in die u voorgeschreven krijgt. U wordt plaatselijk verdoofd. Met een kleine operatie in de mond wordt met een boor een stukje bot uit de onderkaak (naast de verstandskies) gehaald. Soms wordt alleen botschraapsel weggenomen. Deze wond wordt meteen gehecht met oplosbare hechtingen. Het stukje bot wordt op het deel van de kaak geplaatst waar het implantaat in de toekomst moet komen. Het wordt vastgezet met een schroefje en afgedekt met kunstbot en een membraan. Het tandvles wordt vervolgens gehecht. Deze hechtingen worden later verwijderd. De kaakchirurg of tandarts plaatst een vervanging voor de tand. Dit kan een tijdelijke uitneembare of tijdelijke vaste vervanging zijn. In totaal duurt de behandeling ongeveer een uur.

Het komt niet vaak voor, maar het kan zijn dat algehele verdoving (narcose) nodig is. Uw kaakchirurg bespreekt dit dan van tevoren met u.

Het vervolg

Als de wond goed en vlot geneest, kan uw kaakchirurg na zes maanden implantaten plaatsen. Vooraf wordt een röntgenfoto gemaakt om na te gaan of het bot goed is aangegroeid. Het schroefje waarmee het stukje bot is vastgezet, wordt tijdens deze operatie verwijderd.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

De kans is niet groot, maar het kan zijn dat:

- er een **infectie** optreedt: om dit te voorkomen, start u een dag voor de behandeling met een antibioticakuur;
- het **operatiegebied dik** wordt; dit wordt na twee tot drie dagen vanzelf minder;
- er een (heftige) **bloeduitstorting** optreedt: dit is niet ernstig en wordt na twee tot drie dagen minder;
- een **doof gevoel in een stukje wang** optreedt: dit gaat meestal vanzelf weer over.

Lees ook de algemene instructies en leefregels voor goed herstel achterin deze brochure.

Wat mag u van het eindresultaat verwachten?

Houdt u er rekening mee dat een implantaat met een kroon niet altijd helemaal te vergelijken is met uw natuurlijke tanden en kiezen, hoezeer we ook ons best doen. Dat komt vooral omdat het niet altijd te voorspellen is hoe het tandvlees rond het implantaat eruitziet.

Nazorg en controle

Goede en regelmatige nazorg draagt bij aan de levensduur van uw implantaat (-ten). Wij adviseren om na één, drie en vijf jaar de implantaten te laten controleren. Deze controle kan door uw tandarts gedaan worden maar u kunt ook op de wachtlijst gezet worden voor een afspraak bij de mondhygiëniste op de polikliniek MKA. Indien u onder controle wilt blijven op de polikliniek MKA, kunnen wij de controles voor u regelen. U ontvangt automatisch een schriftelijke afspraakbevestiging.

Kosten

Afhankelijk van uw aanvullende tandheelkundige verzekering, krijgt u de kosten voor één of meer implantaten gedeeltelijk vergoed. Uw kaakchirurg zet de behandelkosten vooraf voor u op een rij, exclusief de kosten voor een kroon of brug.

De kosten voor een controle bij de mondhygiëniste zijn gelijk aan die bij uw tandarts. Deze kosten worden niet vergoed vanuit de basisverzekering en niet verrekend met uw eigen risico. Het kan wel zijn dat (een deel van) de kosten worden vergoed vanuit uw aanvullende tandartsverzekering, als u deze heeft afgesloten.

Algemene instructies en leefregels voor goed herstel

Bijwerkingen

De bijwerkingen van de behandelingen zijn meestal niet ernstig en gaan na een paar dagen tot maximaal een week vanzelf over. Denkt u aan een beetje bloedverlies, blauwe plekken op de huid en u kunt uw mond wat minder ver open doen.

Wat kunt u doen tegen zwelling?

De wond in uw mond kan dik worden en pijn doen en uw wang kan dik worden. Houd daarom bij thuiskomst het eerste half uur enkele blokjes ijs in een plastic zakje in een washandje tegen de buitenkant van uw wang of lip. De zwelling gaat na twee tot drie dagen vanzelf over.

Pijn

De verdoving is na enkele uren uitgewerkt. Tot die tijd is het verstandig geen heet en/of koud voedsel te gebruiken en op te passen niet op de ongevoelige lip, tong of wang te bijten.

Napijn is goed te bestrijden door het innemen van pijnstillende medicijnen. Wij adviseren u:

- Paracetamol 500 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U kunt starten met 2 tabletten van 500 mg, daarna iedere 6 uur 2 tabletten gedurende 4 dagen (maximaal 8 tabletten per dag).
- Ibuprofen 400 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U mag maximaal 4 tabletten ibuprofen per dag gebruiken. Zonodig kunt u ibuprofen combineren met paracetamol. Hoe u paracetamol kunt gebruiken leest u hierboven.
- Het voor u voorgeschreven recept te gebruiken.

Leest u vooral de bijsluiters!

Neem alleen pijnstillers als u nog pijn heeft.

Mondspoeling

Voor een goede wondgenezing adviseren wij u 24 uur **na** de behandeling te starten met chloorhexidine mondspoeling 0,12%. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. Advies is om 3 maal daags 1 minuut de mond te spoelen. Bij voorkeur na het tandpoetsen. U kunt chloorhexidine gebruiken totdat u weer normaal kunt poetsen.

Antibioticakuur

Het kan zijn dat u een recept meekrijgt voor antibiotica. Het is belangrijk dat u de kuur afmaakt, ook als u geen klachten heeft.

Complicaties: bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem contact op met uw kaakchirurg als:

- een echte **bloeding** niet vanzelf stopt (probeer de bloeding eerst zelf te stoppen door een opgevouwen verbandgaasje op de wond te doen waar u een half uur op bijt)
- u meer dan 39 graden **koorts** krijgt;
- de wond steeds dikker wordt waardoor u **niet meer goed kunt slikken**;
- u uw mond na twee tot drie dagen niet verder dan een centimeter kunt openen (**bepaalde mondopening**);
- het **afdekschroefje losraakt**: om te voorkomen dat het tandvlees over het implantaat groeit, is het belangrijk dat het Schroefje zo snel mogelijk herplaatst wordt.

Samenvatting van de gang van zaken

1. Afspraak met uw kaakchirurg:

- onderzoek, röntgenfoto's en bespreking van mogelijkheden en behandelplan;
- documentatie met kleurenfoto's (bij vervanging van voortanden);
- u krijgt een overzicht van de behandelkosten;

2. Zo nodig parodontale kweek en maken van gebitsafdrukken door mondhygiënist.

3. Plaatsen van één of meer implantaten.

4. Na twee weken controle bij uw kaakchirurg of mondhygiënist.

5. Na twee tot vier maanden controle op ingroei van het implantaat.

6. Als een implantaat als twee-fasen is geplaatst: vrijleggen na zes maanden.

7. Kort daarna kan uw tandarts een brug of kroon maken en plaatsen.

Leefregels

- U mag op de dag van de behandeling alleen zacht voedsel gebruiken.
- Poets het wondgebied en eventuele afdekschroefjes pas twee dagen na de behandeling voorzichtig mee. De rest van uw gebit mag u vanaf de eerste dag na de behandeling wel gewoon poetsen.
- Het is voor goede genezing van het tandvlees en de implantaten belangrijk dat er geen druk op komt. U mag daarom een uitneembare tijdelijke vervanging 's nachts niet dragen.

Uw vragen

Heeft u nog vragen, maakt u zich zorgen of ontstaan er problemen?

Neem dan gerust contact op met de afdeling mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie (polikliniek nr.77).

Dat kan op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur via telefoonnummer (0229) 257666

Buiten kantooruren en bij spoed kunt u contact opnemen met de dienstdoende kaakchirurg via het algemene nummer van het Dijklander Ziekenhuis(0229) 257257.

Kijk voor meer informatie op: www.dijklander.nl

Notities

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00612-NL 09-12-2020